

Către,
GUVERNUL ROMÂNIEI

Doamnei Prim-Ministru, Vasilica-Viorica DĂNCILĂ

Către,
MINISTERUL JUSTIȚIEI

Domnului Ministru al Justiției, Prof.univ.dr. Tudorel TOADER

Către,
**PARCHETUL GENERAL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE
CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

Domnului Procuror General al României, Augustin LAZĂR

Spre știință,
CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Doamnei Președinte, Judecător Lia SAVONEA

Spre știință,
UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA

Domnului Președinte, Avocat dr. Gheorghe FLOREA

Spre știință,
**DEPARTAMENTUL DE COORDONARE A ASISTENȚEI JUDICIARE
DIN CADRUL UNIUNII NAȚIONALE A BAROURILOR DIN ROMÂNIA**

Domnului Vicepreședinte, Avocat dr. Petruț CIOBANU

BAROUL ALBA, legal reprezentat prin Avocat dr. Mihai BACO - DECAN,
BAROUL ARGEȘ, legal reprezentat prin Avocat Luminița IOANA - DECAN,
BAROUL BUZĂU, legal reprezentat prin Avocat Adrian TUDORANCEA - DECAN,
BAROUL CLUJ, legal reprezentat prin Avocat Flavia MAIER - DECAN,
BAROUL DOLJ, legal reprezentat prin Avocat dr. Lucian SĂULEANU - DECAN,
BAROUL GORJ, legal reprezentat prin Avocat Florin HOMESCU - DECAN
BAROUL HUNEDOARA, legal reprezentat prin Avocat Cosmin RONCIOIU - DECAN,
BAROUL IALOMIȚA, legal reprezentat prin Avocat Claudiu DRĂGĂNOIU - DECAN,
BAROUL ILFOV, legal reprezentat prin Avocat dr. Șerban Niculae LOVIN - DECAN,
BAROUL OLT, legal reprezentat prin Avocat Mihai BUBATU - DECAN,
BAROUL PRAHOVA, legal reprezentat prin Avocat Emanuela ANTONESCU - DECAN,
BAROUL SATU MARE, legal reprezentat prin Avocat Dan Mihai ȘUTA - DECAN,
BAROUL SĂLAJ, legal reprezentat prin Avocat Bogdan ILEA - DECAN,
BAROUL TIMIȘ, legal reprezentat prin Avocat dr. Sergiu I. STĂNILĂ - DECAN,

în temeiul dispozițiilor art. 77, 78, 79, 81, 83 din Legea nr. 51/1995 republicată, vă înaintăm prezentul

COMUNICAT

în legătură cu modalitatea de desfășurare a serviciilor de asistență judiciară în materie penală, în cadrul sistemului de ajutor public judiciar, a serviciilor de asistență judiciară și extrajudiciară, precum și pentru asigurarea serviciilor de asistență judiciară privind accesul internațional la justiție în materie civilă și cooperarea judiciară internațională în materie penală.

Vă învederăm necesitatea rezolvării cu maximă celeritate a următoarelor disfuncționalități întâlnite:

- 1. Majorarea onorariilor convenite avocaților pentru prestarea serviciilor mai sus enumerate.**
- 2. Reglementarea prin Protocol a onorariilor/remunerațiilor convenite curatorilor.**
- 3. Eliminarea practicii judecătorilor ori procurorilor de cenzurare a acestor onorarii.**

În ipoteza în care nu veți răspunde pozitiv solicitărilor noastre, vom analiza în cadrul Consiliilor Barourilor aprobarea demarării unor proceduri de atenționare a factorilor responsabili, constând în mai multe etape, respectiv:

- 1. prezentarea avocaților în cauzele respective, purtând o banderolă albă pe braț în perioada 11.02.2019 – 24.02.2019;**
- 2. asigurarea asistenței judiciare exclusiv în cauzele penale în care se discută măsurile preventive în perioada 25.02.2019 – 10.03.2019;**
- 3. neasigurarea asistenței judiciare, la început câte 30 minute pe zi, timp de o săptămână, apoi pe termen nelimitat, până la identificarea și aplicarea soluțiilor la problemele de mai sus cu începere din 11.03.2019.**

Vă aducem la cunoștință că acest demers comun vine în urma și în susținerea tuturor demersurilor efectuate până în prezent de Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare din cadrul UNBR, pentru adoptarea unui nou Protocol care să reglementeze cuantumul onorariilor pentru activitățile mai sus enumerate, demersuri lipsite de orice fel de rezultat din partea Domniilor Voastre.

Solicitările noastre sunt firești, având în vedere următoarele:

- 1. Avocatul este partener indispensabil al justiției, principiu reglementat de art. 38 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 republicată.**
- 2. Pentru activitatea sa profesională avocatul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul procesual al clientului său, principiu reglementat de art. 30 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 republicată.**
- 3. Pentru asistența judiciară acordată, avocatul desemnat are dreptul la un onorariu stabilit de organul judiciar, potrivit naturii și volumului activității desfășurate, în limitele sumelor stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției, principiu reglementat de art. 81 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 republicată.**
- 4. U.N.B.R. și barourile conlucrează cu Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, instanțele judecătorești, precum și cu parchetele de pe lângă acestea, în vederea desfășurării în bune condiții a activității de acordare a asistenței judiciare prevăzute de prezentul capitol, principiu reglementat de art. 83 din Legea nr. 51/1995 republicată.**
- 5. Onorariile pentru asistența judiciară acordată în oricare dintre formele prevăzute de prezentul capitol se stabilesc prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public, principiu reglementat de art. 84 alin. 1 din Legea nr. 51/1995 republicată.**

1. Majorarea onorariilor convenite avocaților pentru prestarea serviciilor mai sus enumerate

În prezent, potrivit Protocolului încheiat între UNBR și Ministerul Justiției, înregistrat sub nr. 48025/2015 și, respectiv, 21-DCAJ-2015, valorile onorariilor sunt **derizorii**, fiind reglementate între un minim de 195 lei / activitate judiciară și un maxim de 650 lei / activitate judiciară, pentru activități specifice procesului civil, între un minim de 130 lei / activitate judiciară și un maxim de 195 lei / activitate judiciară, pentru activități de asistență extrajudiciară specifice ajutorului public judiciar, între un minim de 260 lei / activitate judiciară și un maxim de 520 lei / activitate judiciară (neluând în considerare situațiile cu mai mulți inculpați), pentru activități specifice procesului

penal, între un minim de 400 lei / activitate judiciară și un maxim de 700 lei / activitate judiciară, pentru activități specifice accesului internațional la justiție în materie civilă, între un minim de 130 lei / activitate judiciară și un maxim de 420 lei / activitate judiciară, pentru activități specifice cooperării judiciare internaționale în materie penală.

Sumele respective sunt brute, avocatul având o serie de obligații fiscale, precum și față de sistemul propriu de asigurări sociale.

Procentul de impozit este de 10% din venitul net sau norma de venit corectată.

Procentul CASS este de 10% din baza de calcul de 6 sau de 12 salarii minime brute, după caz.

Procentul datorat sistemului propriu de asigurări sociale este de 11% din veniturile brute realizate.

Un calcul exemplificativ conduce la următorul rezultat:

A. Pentru minimul de 195 lei / activitate judiciară și maximum de 650 lei / activitate judiciară, pentru activități specifice procesului civil, aplicând procentele de mai sus, fara a lua in calcul cheltuielile logistice, rezultă un venit net pentru avocat:

$$195 - 11\% = 195 - 21,45 = 173,55$$

$$173,55 - 10\% \text{ impozit} = 173,55 - 17,36 = 156,19$$

$$156,19 \text{ lei} - 10\% \text{ CASS} = 156,19 - 15,62 = \mathbf{140,57 \text{ lei}}$$

$$650 - 11\% = 650 - 71,50 = 578,50$$

$$578,50 - 10\% \text{ impozit} = 578,50 - 57,85 = 520,65$$

$$520,65 - 10\% \text{ CASS} = 520,65 - 52,07 = \mathbf{468,58 \text{ lei}}$$

Calcululele pot fi continuate și pentru celelalte sume stabilite în Protocol.

Ce rezultă de aici? Că **AVOCATUL, PARTENER indispensabil al JUSTIȚIEI, poate încasa pentru activitatea judiciară prestată într-un dosar, suma minimă de 140,57 lei / net sau suma maximă de 468,58 lei / net. La fel, în celelalte cazuri.** De la 1 ianuarie 2019, salariul minim pe economie este de **2.080 de lei brut**. De asemenea, persoanele cu studii superioare care au cel puțin 1 an vechime în muncă în domeniul studiilor superioare vor avea salariu minim brut **2.350 lei lunar**. La salariul minim brut de 2080 lei/lună, salariul net (în mână) primit de angajat va fi de 1.263 lei.

Cu alte cuvinte, pentru un dosar, un avocat poate încasa un venit net de 8,98 de ori mai mic decât venitul net lunar al unei persoane fără pregătire universitară. DERIZORIU!!

Discutăm despre un profesionist, care are în palmares exact aceeași pregătire profesională ca și magistratul, care studiaza exact aceeași doctrină și se pregătește pe exact același sistem de drept.

Discutăm despre un profesionist care accede în profesie prin promovarea unui examen de admitere al cărui grad de dificultate este similar cu examenul de admitere la INM sau în magistratură.

Discutăm despre servicii de asistență judiciară indispensabile justiției.

Discuțăm despre un profesionist care, pentru pregătirea unui dosar, gestionează o întreagă logistică, respectiv o formă de exercitare a profesiei, echipamente electronice și informatice, programe legislative, resurse umane, consumabile, toate presupunând costuri pe care avocatul trebuie să le acopere din onorariile încasate.

Raportat la aceste considerente, sumele încasate de avocat, cu titlu de onorariu, sunt derizorii. În condițiile în care există forme de exercitare a profesiei care practică onorarii orare, al căror quantum diferă, dar în aproape toate cazurile este mai mare decât aceste valori, onorariile stabilite de Protocol fiind derizorii. Quantumul acestora are rolul de a desconsidera munca avocatului, de a-l pune în inferioritate față de ceilalți participanți la înfăptuirea actului de justiție.

În mod evident, stabilirea unor onorarii decente, care să se ridice la calitatea serviciului avocațial prestat de avocat, trebuie să dețină la bază și considerente de ordin economic, însă în toate cazurile, trebuiesc respectate și aplicate principiile care guvernează modul de formare a onorariului avocațial, enumerate de art. 127 din Statutul Profesiei de Avocat, respectiv:

- dificultatea, amploarea sau durata cazului;
- timpul și volumul de muncă solicitată pentru executarea mandatului primit sau a activității cerute;
- natura, noutatea și dificultatea cazului;
- importanța intereselor în cauză;
- împrejurarea că acceptarea mandatului acordat de Barou îl împiedică pe avocat să accepte un alt mandat din partea unei alte persoane;
- notorietatea, titlurile, vechimea în muncă, experiența, reputația și specializarea avocatului;
- conlucrarea cu experți sau alți specialiști, impusă de natura, obiectul, complexitatea și dificultatea cazului;
- constrângerile de timp în care avocatul este obligat de împrejurările cauzei să acționeze pentru a asigura servicii legale performante.

Totuși, atunci când pretindeți ori discutați despre fundamentarea ori argumentarea economică a noului Protocol, să nu omiteți următoarele argumente, spunem noi, esențiale:

1. Magistrații care stabilesc onorarii derizorii (au fost stabilite și în quantum de 5-6 lei, în unele zone) au salarii de zeci de mii de lei. Nu este nici locul și nici rolul unei analize a muncii magistratului, însă gradul de dificultate a muncii avocatului este deosebit de ridicat!
2. Inflația, devalorizarea monedei naționale, fenomen economic notoriu.

Suntem convinși că și în cauzele reglementate de Protocol, Domniile Voastre, în calitatea de reprezentanți ai entităților pe care le conduceți, în calitate de exponenți ai Statului de Drept din România, urmăriți realizarea de servicii legale performante, un act de justiție eficient, perfect, legal și corect. Aceste deziderate presupun în mod obligatoriu ONORARII DECENTE, țel pe care actualul Protocol nu îl atinge deloc.

Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare care este organizat și funcționează în cadrul UNBR a efectuat mai multe demersuri în ultima perioadă, cărora nu le-ați dat curs.

În considerarea art. 83 din Legea nr. 51/1995 republicată, în vederea desfășurării în bune condiții a activității de acordare a asistenței judiciare, vă solicităm să analizați cu maximă celeritate aspectele sesizate, propunerile efectuate de Departamentul de Coordonare a Asistenței Judiciare din cadrul UNBR și să aprobați semnarea unui nou Protocol, care să

prevadă **ONORARII DECENTE** pentru avocații care prestează serviciile de asistență judiciară mai sus descrise.

2. Reglementarea prin Protocol a onorariilor/remunerațiilor convenite curatorilor

Având în vedere lipsa oricărei reglementări a cuantumului onorariilor/remunerațiilor convenite curatorilor, precum și practica total diferită și lipsită de orice fundamentare a instanțelor de judecată din țară, în acord cu toate argumentele dezvoltate mai sus, apreciem că se impune cu celeritate reglementarea acestora prin Protocolul la care am făcut referire mai sus.

3. Eliminarea practicii judecătorilor și procurorilor de cenzurare a acestor onorarii

Protocolul reglementează dreptul judecătorilor și procurorilor de a cenzura sumele stabilite cu titlu de onorarii, aplicarea art. 10 din Protocol dovedindu-se în cvasi-totalitatea situațiilor ca fiind una abuzivă și arbitrară.

De precizat că Uniunea Națională a Barourilor din România, Corpul Profesional al Avocaților din România **NU A ACCEPTAT** în anul 2015 inserarea acestui articol în Protocolul încheiat, Protocolul fiind semnat cu rezervă în ceea ce privește existența art. 10. Din punctul nostru de vedere, art. 10 conține o normă a cărei aplicare s-a dovedit a fi discreționară, subiectivă și uneori abuzivă, fără nicio legătură cu principiile care guvernează procesul în general, procesul penal în special și, respectiv, activitatea AVOCATULUI.

Reprezentanții Barourilor, ai UNBR, au atras atenția de multe ori asupra acestor aspecte, au tras mai multe semnale de alarmă, însă magistrații au ales să ne ignore, lovind în profesia de avocat, lovind în avocați, îndeosebi în cei tineri, stabilind de multe ori onorariile după bunul plac, determinând degradarea calitativă a prestațiilor specifice în materia asistenței judiciare. Nu puteți moral să pretindeți calitatea serviciilor avocațiale în aceste cauze, plătind onorarii derizorii.

Foarte multe instanțe din țară cenzurează onorariile reglementate de Protocol, ignorând principiile mai sus enumerate, în stabilirea onorariului avocațial. În urma unei asemenea conduite, avocații încasează sume de bani al căror cuantum ne determină să nu mai putem utiliza nici măcar adjectivul *derizoriu*.

Încercați un exercițiu de imaginație, punându-vă în locul avocaților care prestează aceste activități și încasează aceste onorarii, derizorii **ȘI** cenzurate.

Există situații în țară, în care după ce un anumit dosar a fost soluționat după 3 ani, de exemplu, judecătorul cauzei reduce la jumătate onorariul avocațial convenit avocatului. Sau și mai rău. Mai mult decât atât, la unele instanțe din țară se constată și o altă practică, păguboasă atât pentru bugetul de stat, cât și pentru avocat, respectiv menținerea împuternicirii avocațiale a avocatului din oficiu, deși în dosar se prezintă avocat ales, urmată de acordarea unui onorariu diminuat. Aveți evidența hotărârilor judecătorești, ne puteți și vă invităm să ne verificați afirmațiile.

În considerarea art. 83 din Legea nr. 51/1995 republicată, în vederea desfășurării în bune condiții a activității de acordare a asistenței judiciare, vă solicităm să analizați cu maximă celeritate aspectele sesizate și să inițiați o propunere de modificare a Protocolului existent sau de semnare a unui nou Protocol, care să nu mai prevadă posibilitatea cenzurării onorariilor cuvenite avocaților.

Vă asigurăm de tot concursul nostru în vederea identificării și adoptării soluțiilor legislative, menite să rezolve revendicările de mai sus, scopul nostru fiind asigurarea înlăptuirii actului de justiție, AVOCATUL FIIND CALIFICAT DE LEGE PARTENER INDISPENSABIL AL JUSTIȚIEI.

TIMIȘOARA, la data de 31.01.2019